

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 6P/113/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4322202739
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Petříková
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2022:4322202739.3

Rozhodnutie

Okresný súd Levice vo veci starostlivosti súdu o P. T.: X. Š., A.. XX.XX.XXXX, W. D. T. Č.. XX, v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, dieťa rodičov: Y. Ž., A.. XX.XX.XXXX, W. D., S..Č.. D. T. Č.. XX Y. H. Š., A.. XX.XX.XXXX, W. O. J.. XX, D., S..Č.. D. T. Č.. XX, o uloženie výchovného opatrenia mal. dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e P. X., A.. XX.XX.XXXX výchovné opatrenie - pobyt v Reedukačnom centre P., W. Q. Č.. XXX, XXX XX P. na účely zabezpečenia odbornej diagnostiky najdlhšie na obdobie šesť mesiacov.

II. Súd u k l a d á rodičom povinnosť spolupracovať s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice a H. I. P. W. Q. Č.. XXX.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, dňa 13.07.2022 podal na Okresný súd Levice podnet na uloženie výchovného opatrenia maloletému Samuelovi za účelom zabezpečenia odbornej diagnostiky - pobyt v H. I. P., W. Q. XXX, a to najdlhšie na dobu šesť mesiacov. Vo svojom podaní zároveň žiadali, aby súd na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia uložil rodičom mal. dieťaťa povinnosť spolupracovať s H. I. P. a s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice. Úrad v podaní uviedol, že mal. dieťa pochádza z nemanželského spoluzitia rodičov. Rodičia majú vyživovaciu povinnosť k ďalším maloletým deťom: Y., A.. XXXX, H., A.. XXXX, Y., A.. XXXX, X., A.. XXXX, Y., A.. XXXX. Rodina býva v mestskom sociálnom nájomnom byte v skromných podmienkach. P. X. je v tomto školskom roku 2021/2022 žiakom 8. ročníka Spojenej ZŠ v Leviciach. Je vzdelávaný podľa osnov špeciálnej školy, variant A. Úroveň intelektových schopností je v dolnom pásme ľahkej mentálnej retardácie. Školskú dochádzku má nepravidelnú, má neospravedlnené hodiny. Potuluje sa po meste, kde prichádza do kontaktu s nevhodnou partiou mladých ľudí a požíva omamné prchavé látky. V učení dosahuje veľmi slabé výsledky je ľahostajný k plneniu školských povinností. Je málo samostatný, prevažuje u neho pomalé tempo. Má zníženú koncentráciu a veľmi slabú pozornosť. Ľahko sa unaví, často býva spavý. Nemá zabezpečené pomôcky. Jeho správanie počas vyučovacieho procesu je problémové, vyvoláva konflikty. Spolupráca rodičov so školou nie je dostatočná. Maloletý pochádza zo sociálne znevýhodneného prostredia, v rodine absentuje kvalitná rodičovská výchova, chýba motivácia ku vzdelávaniu. Žije v komunite, kde je častý výskyt kriminality a požívanie omamných prchavých látok. P. X. prišiel do kontaktu s omamnými prchavými látkami. Je v starostlivosti detského psychiatra, ale kontroly sú nepravidelné. Lieky neberie. Spolupráca s rodičmi je slabá. V registri detí s problémovým správaním je od roku 2014, z dôvodu páchanie priestupku majetkovej povahy. V minulosti mu bolo rozhodnutím ÚPSVaR Levice uložené výchovné opatrenie - upozornenie na obdobie dvoch mesiacov v období od 07.06. 2019 do 07.08.2019. Dôvodom na uloženie výchovného opatrenia boli výchovné problémy maloletého, páchanie majetkovej priestupkovej činnosti,

krádeže, potulovanie sa po meste a tiež skutočnosť, že prišiel do kontaktu s omamnými prchavými látkami. Uložené výchovné opatrenie v tom čase splnilo účel. Maloletému bolo uznesením Okresného súdu Levice vedeného pod sp. zn. 17P/168/2021 zo dňa 13. 12. 2021 uložené výchovné opatrenie formou nariadeného neodkladného opatrenia v H. I. Q. na obdobie šiestich mesiacov odo dňa faktického umiestnenia za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletému. Maloletý bol v starostlivosti H.B. I. Q. od 20.12.2021 do 20.06.2022. Vzhľadom na pravidelné úteky zo zariadenia nebolo možné uskutočniť diagnostiku a zabezpečiť odbornú pomoc maloletého. Uložené výchovné opatrenie nespĺnilo definovaný účel.

2. Dňa 16.09.2022 ÚPSVaR Levica doručil tunajšiemu súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal nariadiť rodičom mal. dieťaťa povinnosť odovzdať P. X. do starostlivosti H. I. P., pretože v školskom roku 2022/2023 maloletý Samuel nenastúpil do 8. ročníka Spojenej školy internátnej v Leviciach, potuluje sa po meste, kde prichádza do kontaktu s nevhodnou partiou mladých ľudí, požíva omamné prchavé látky a dňa 11.09.2022 sa dopustil trestného činu krádeže vlámaním. Súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel uznesením zo dňa 21.9.2022 pod č.k. 6P/113/2022-31.

3. Súd pojednával v neprítomnosti rodičov, ktorí sa na pojednávanie napriek riadnemu a včasnému predvolaniu bez ospravedlnenia nedostavili. Kolízna opatrovníčka zotrvala v celom rozsahu na podanom návrhu. Doplnila, že mal. dieťa pochádza zo sociálne znevýhodneného prostredia, v rodine absentuje kvalitná výchova, je častý výskyt kriminality a požívanie omamných látok. Je v starostlivosti detského psychiatra, kontroly sú však nepravidelné, lieky neužíva. Dňa 27.9.2022 bolo naplánované umiestnenie maloletého do H. I. P. W. Q.. Maloletý v čase odobratia z rodiny sa zdržiaval doma, avšak následne utiekol, zákonný zástupca maloletého kryl, neposkytoval súčinnosť. Umiestnenie nebolo možné zrealizovať, nakoľko P. X. je do t.č. stále na úteku. Na polícii bola podaná žiadosť o predvedenie maloletého, avšak zatiaľ sa ho nepodarilo zaistiť.

4. Maloletému bolo tunajším súdom nariadené výchovné opatrenia formou neodkladného opatrenia dňa 13.12.2021 pod č.k. 17P/168/2021-9, a to pobyt v H. I. Q. na obdobie 6 mesiacov odo dňa faktického umiestnenia maloletého do starostlivosti RC za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletému. P. X. bol do zariadenia umiestnený dňa 20.12.2021, výchovné opatrenia tak trvalo do 20.6.2022.

5. Z komplexnej správy H. I. Q. zo dňa 22.8.2022 je zrejmé, že P. X. od umiestnenia do zariadenia dňa 20.12.2021, má za sebou štyri úteky, a to v období od 10.1.2022-2.3.2022, 22.3.2022-5.4.2022, 16.4.2022-25.5.2022 a od 13.6.2022. je dispenzarizovaný o detskej psychiatrička P. L. počas pobytu v zariadení bol v sporadickom kontakte s matkou. Podľa centra adaptácia na prostredie zariadenia prebiehala po útekoch problematcky. X. po teoretickej stránke pozná pravidlá zariadenia a bezprostredné obdobie po návrate z útekov sa ich aj snaží dodržiavať, avšak neskôr dochádza k miernemu zhoršeniu a následne k opätovnému úteku. Vzhľadom na uvedené je možné jeho správanie hodnotiť len čiastočne. Je komunikatívny, autoritu dospelého rešpektuje. X. je skôr samotársky, priateľstvá nenadväzuje, oddeľuje sa od skupiny a zameriava sa na opätovné plánovanie úteku. Väčšinou sa správa pokojne, ale po vtiahnutí do konfliktu provokačne. S hygienou a udržiavaním poriadku na internáte má problém, treba ho často napomínať a vyzývať. Všeobecný intelektový výkon sa nachádza v pásme ľahkej duševnej zaostalosti, jeho sústredenosť a aktivita postupom času klesá, je preto nutné striedanie činností. Na vyučovacích hodinách je pasívny, takmer stále nepripravený, o vedomosti nejaví záujem. Počas vyučovania nedokáže pracovať samostatne, urobí len to, čo sa od neho žiada. U X. je veľmi dôležitý pravidelný a pevne stanovený režim. Ten mu pomáha pohybovať sa v hraniciach normy spoločenského správania. Tiež je žiaduce posilňovanie pozitívneho správania, tréning asertivity, nácvik kontroly emocionality a relaxačné cvičenia. Reedukácia sa javí ako vhodná forma práce, usmerňuje jeho správanie, pozitívne vplyva na jeho osobnostný vývin. Kvôli častým útekom je reedukácia len v počiatočnej fáze, preto odporúčajú v nej pokračovať, avšak v zariadení, ktoré je vzdialenejšie od miesta bydliska dieťaťa.

6. Podľa § 28 odsek 1 písm. a) Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa.

7. Podľa § 28 odsek 3 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí

to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený.

8. Podľa § 37 odsek 3 písm. a) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 45 alebo 48, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov.

9. Podľa § 37 odsek 4 Zákona o rodine na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom, inú povinnosť.

10. Podľa § 37 odsek 5 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženiu nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

11. V prejednávanej veci dôvodom umiestnenia maloletého do reedukačného centra sú dlhodobé výchovné problémy, potulovanie sa, nepravidelná školská dochádzka, kontakt s omamnými prchavými látkami a v neposlednom rade spáchanie skutku krádeže. X. už výchovné opatrenie nariadené bolo v minulom roku, avšak pre opakované úteky bol jeho pobyt v zariadení relatívne krátky a výchovné opatrenie tak nespĺnilo svoj účel. Navyše podnetné prostredie mu nevytvára ani rodina, ktorá síce žije v skromných podmienkach vo štvrti, kde sa maloletý do kontaktu s mravne narušenou mládežou a omamnými látkami dostane v podstate bez problémov, ale samotní rodičia namiesto pomoci maloletého kryjú, nespolupracujú so sociálnymi pracovníkmi ani so školou, nenavštevujú so synom psychiatra a maloletý tak neužíva lieky, ktoré by mal. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti s poukazom na problematické správanie maloletého, ktoré absolútne nesmeruje k jeho náprave ako aj nedostatočnú starostlivosť o maloletého zo strany jeho rodičov, ktorí nedokážu zabezpečiť riadnu výchovu maloletého, je v danom prípade potrebné jeho umiestnenie do zariadenia režimového typu za účelom odbornej diagnostiky maloletému. Nakoľko rodičia mal. dieťaťa momentálne nie sú schopní zabezpečiť zdravý telesný, psychický a sociálny vývin maloletého a zároveň za daných okolností nie je možné stanoviť presnú príčinu správania sa maloletého, je nevyhnutné, aby bol P. X. odovzdaný do starostlivosti H. I. P., W. Q.. Odovzdanie mal. dieťaťa do starostlivosti reedukačného centra je najmä v záujme dieťaťa. Proces reedukácie je u X. len v začiatkoch, ale v prípade, že bude napredovať, nie je vylúčené, že jeho pobyt bude aj kratší ako šesť mesiacov.

12. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Levice, v troch písomných vyhotoveniach.

Odvolanie len proti odôvodneniu nie je prípustné.

V odvolaní má byť uvedený, ktorému súdu je určený, kto ho podáva, ktorej veci sa týka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a datované.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.